Dosarul nr. 4r-4634/24 /4-24057561-02-4r-30102024/

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Judecător: Cazacliu Aurelia

D E C I Z I E

în numele Legii

23 ianuarie 2025 *****

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului de judecată Marcel Juganari

Judecătorii Ion Bulhac și Vitalie Pîslariuc

a examinat, în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces, recursul declarat de reprezentantul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al RM, agentul constatator Felicia Ungureanu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 septembrie 2024, pronunțată în cauza contravențională de învinuire a ***** *****, în temeiul art. 74[1] alin. (3) din Codul contravențional,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei

În procedura instanței de fond: 28.05.2024 – 25.09.2024;

În procedura instanței de recurs: 30.10.2024 – 23.01.2025;

Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. Prin Procesul-verbal cu privire la contravenţie din 23 mai 2024, se constată faptul, că la data de 31 iulie 2023, Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a recepţionat plângerea cet. ***** *****şi cet. ***** *****prin care se reclamă pretinsul fapt de prelucrare neconformă a datelor cu caracter personal ce îi vizează, efectuate de către ***** *****, administratorul insolvabilității S.R.L. „**********”, inclusiv şi faptul că aceasta nu a furnizat informațiile solicitate de subiecţii de date prin cererea de acces la datele cu caracter personal din data de 12 iulie

2023, întemeiată prin prisma art. 13 din Legea privind protecţia datelor cu caracter personal.

2. În susţinerea celor reclamate, agentul constatator a anexat copia cererii din 12 iulie 2023 adresată către administratorul insolvabilităţii S.R.L. „**********”, ***** *****, pe 1 (una) filă. În rezultatul examinării plângerii, Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal a constatat prin Decizia nr. 32 din 31 ianuarie 2024, că ***** *****, administratorul insolvabilităţii S.R.L. „**********” - constituindu-se în calitate de operator de date cu caracter personal, în sensul art. 3 al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal, la data de 12 iulie 2023 a recepţionat cererea de acces la datele cu caracter personal a subiecţilor de date - cet. ***** *****şi cet. ***** *****, prin care ultimii au solicitat informaţii referitor la „scopul prelucrării datelor cu caracter personal, în baza cărui temei legal au fost colectate datele confidențiale şi comunicarea sursei de obţinere a datelor cu caracter personal”. Din probele prezentate de către subiecţii datelor cu caracter personal, se atestă că, cererea menţionată anterior a fost remisă pe adresa electronică a administratorului autorizat ***** *****, e-mail:***** Iar, operatorul ***** *****, administratorul insolvabilităţii a S.R.L. „**********” care la data de 12 iulie 2023 a recepţionat pe adresa electronică, e-mail:*****, cererea de acces la datele cu caracter personal ale cet. ***** *****şi cet. ***** *****, nu a furnizat informaţiile solicitate de subiecţii de date, contrar prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecţia datelor cu caracter personal.

3. La 12 iunie 2024, făptuitorul ***** ***** a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie din 23 mai 2024, prin care a solicitat declararea nulităţii acestuia, din motivul ne probării faptului că ultima a recepţionat cererea din 12 iulie 2023, ceea ce denotă inexistența faptului contravenției.

4. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 septembrie 2024*, s-a încetat procesul contravențional în privinţa lui ***** *****, intentat prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din data de 23 mai 2024 în baza art. 74[1] alin. (3) Cod contravenţional, pe motivul că nu există faptul contravenţiei.

5. *La 22 octombrie 2024 agentul constatator, din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al RM, Ungureanu Felicia, a declarat recurs* împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 septembrie 2024, solicitând casarea hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri.

6. În motivarea recursului indică, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori instanţa de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe şi nu a ţinut cont de cerinţele art. 457-458 Cod contravenţional, care prevăd examinarea

contravenţiei sub toate aspectele, complet şi obiectiv, clarificând circumstanţele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

7. Menționează partea recurentă, că instanţa de fond nu a ţinut cont de rigorile legii şi a apreciat necorespunzător probele în cauza dată, ajungând la concluzia de a înceta procesul contravenţional iniţiat în privinţa lui ***** *****, pe semnele contravenţiei stabilite de art. 74^1 alin. (3) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

8. Invocând prevederile art. 13 din Legea privind protecţia datelor cu caracter personal, menționează că dreptul de acces la datele cu caracter personal se prezintă drept un instrument de control asupra îndeplinirii de către operator a obligaţiei de a informa subiectul de date cu caracter personal, despre acţiunile de prelucrare ce le realizează sau urmează să le realizeze un operator. Prin urmare, legiuitorul îi garantează subiectului de date dreptul să obţină de la operator, la cerere, fără întârziere şi în mod gratuit informaţiile referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal ce-l vizează realizate de către operator.

9. Consideră partea recurentă că operatorului - ***** *****, administratorul insolvabilităţii a S.R.L. „**********”, i se impută fapta contravenţională care prevede răspundere pentru încălcarea dreptului de acces la datele cu caracter personal ale cet. ***** *****şi cet. ***** *****, care la data de 12 iulie 2023 au remis pe adresa electronică, e-mail:***** cererea de acces la datele cu caracter personal formulată în temeiul art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecţia datelor cu caracter personal, însă operatorul nu a furnizat informaţiile solicitate de subiecţii de date.

Procedura examinării recursului și soluția instanței de recurs.

10. Conform art. 470 din Codul contravențional, (2) Instanţa de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declaraţia de recurs şi numai în raport cu calitatea ei în proces. (3) Instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, avînd dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului. (4) Soluţionînd cauza, instanţa de recurs nu poate crea o situaţie mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

11. Conform art. 471 din Codul contravențional, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţade recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

12. Conform art. 473 din Codul contravențional, (1) După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:1) respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată dacă recursul: c) este nefondat;

13. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 47^1 alin. (1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților.

14. *Examinând materialele cauzei contravenționale, în raport cu argumentele invocate n recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul urmează a fi admis, cu casarea hotărârii atacate şi cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță, din următoarele considerente.*

Motivarea instanței de recurs

15. Conform art. 374 din Codul contravenţional, (2) Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. (21) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

16. Conform art. 425 din Codul contravențional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face

de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (…)

17. Conform art. 440 din Codul contravențional, (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. (2) Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunţ ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale. (3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol şi să emită decizia asupra cauzei. (4) Procesul contravenţional se porneşte numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul contravenţiilor prevăzute la art. 69, 104–107. (41) Prin derogare de la prevederile alin.(1)–(3), în cazul în care faptele contravenţionale specificate la art. 96 alin.(1) lit.a) şi alin.(3) şi la art. 97–103, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art.971 alin.(2), au fost stabilite de către agentul constatator, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plîngerea prealabilă, agentul constatator nu începe procesul contravenţional în conformitate cu prevederile prezentului cod.

18. Conform art. 441 din Codul contravențional, (1) Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărîre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra

activității de întreprinzător și nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător; h) liberarea de răspundere contravențională este prevăzută la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi. (2) Încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

19. Conform art. 458 Cod contravențional, (1) Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. (…)

20. Conform art. 465 Cod contravențional, (1) Hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs. (2) Decizia pronunţată în recurs este irevocabilă.

21. Conform art. 467 Cod contravențional, (1) Hotărîrea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz. (2) Recursul poate fi declarat în numele părţilor şi de către apărător, iar în numele contravenientului arestat şi de către soţ/soţie.

22. În contextul factologic, instanța de recurs ține să menționeze, că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 23 mai 2024, s-a constatat faptul, că la data de 31 iulie 2023, Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a recepţionat plângerea cet. ***** *****şi cet. ***** *****prin care se reclamă pretinsul fapt de prelucrare neconformă a datelor cu caracter personal ce îi vizează, efectuate de către ***** *****, administratorul insolvabilităţii S.R.L. „**********”, faptul că nu a furnizat informaţiile solicitate de subiecţii de date prin cererea de acces la datele cu caracter personal din data de 12 iulie 2023, întemeiată prin prisma art. 13 din Legea privind protecţia datelor cu caracter personal.

23. Instanța de fond a încetat procesul contravenţional în privinţa lui ***** *****, intentat prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din data de 23 mai 2024 în baza art. 74^1 alin. (3) Cod contravenţional, pe motivul că nu există faptul contravenţiei.

24. Pentru a pronunța hotărârea respectivă, instanța de fond invocând prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) și art. 5 alin. (1) al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal, a conchis, că *administratorul insolvabilităţii S.R.L. „**********” ***** *****, în calitatea sa de operator, a accesat datele cu caracter pesonal al cet. ********** şi ********** în legătură cu necesitatea îndeplinirii obligaţiilor sale conform legii în calitatea sa de administrator al insolvabilităţii S.R.L. „**********”, iar în asemenea*

*situaţie se constată lipsa încălcării accesului la datele cu caracter pesonal al cet. ********** şi **********, art. 13 al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal, nefiind incident cazului, or subiectul datelor cu caracter personal urmează a fi înştiinţat despre accesarea datelor sale, în situaţiile în care pentru acest fapt se solicită acordul lui pentru ai fi accesate datele personale.* În concluzie, instanţa de fond a constatat lipsa în acțiunile făptuitorului ***** ***** a semnelor contravenţiei prevăzută la art. 74[1] alin. (3) Cod contravenţional, adică încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal.

25. În urma analizării argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei contravenționale, Colegiul Penal constată că soluția pronunțată de instanța de fond este eronată, Or, instanța de fond nu a efectuat o analiză multi-aspectuală a circumstanțelor cazului, respectiv a omis să examineze în detaliu toate elementele relevante și contextuale și a admis o interpretare greșită a normelor de drept aplicabile, ceea ce a condus la o soluție incorectă.

26. Conform art. 74[1] alin. (3) din Codul contravențional, (3) Încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal, de intervenţie asupra datelor cu caracter personal, de opoziţie şi de a nu fi supus unei decizii individuale.

27. Conform art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, (1) Orice subiect al datelor cu caracter personal are dreptul să obţină de la operator, la cerere, fără întîrziere şi în mod gratuit: a) confirmarea faptului că datele care îl privesc sînt sau nu sînt prelucrate de acesta, de asemenea informaţii referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere şi destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le sînt dezvăluite datele.

28. În consensul concluziilor expuse supra și raportate la cadrul legal relevant și aplicabil cauzei, Colegiul penal notează, că semnele calificative ale contravenției prevăzută de art. 74[1] alin. (3) din Codul contravențional se exprimă prin inacțiunea făptuitorului de a îndeplini obligațiile legale privind accesul la datele personale. În cazul de față, inacțiunea se transpune în refuzul sau neîndeplinirea cererii de acces la datele cu caracter personal, formulată de solicitanții cet. ********** și cet. **********, de către executorul judecătoresc în calitatea sa de administrator al insolvabilității întreprinderii S.R.L. „**********”, ***** *****.

29. În acest sens, legislația prevede că operatorii de date trebuie să răspundă cererilor de acces ale subiecților de date fără întârziere și într-un termen rezonabil, iar nerespectarea acestei obligații poate constitui o contravenție, chiar și în absența unei acțiuni active de refuz.

30. Contrar constatărilor instanței de fond, Colegiul penal concretizează, că distincția între acțiune și inacțiune este crucială pentru a înțelege tipologia faptei contravenționale și responsabilitatea juridică a făptuitorului, iar în acest caz, caracterul faptei se transpune prin inacțiunea operatorului de a furniza informațiile solicitate, care se referă la neîndeplinirea obligației legale de a furniza informațiile solicitate, iar acest comportament poate fi sancționat ca o încălcare a drepturilor subiectului de date cu caracter personal. Astfel, sancțiunea nu depinde neapărat de intenția de a încălca legea, ci de neîndeplinirea unei obligații legale clare. Chiar și în absența unei intenții frauduloase sau a unei acțiuni directe de refuz, inacțiunea operatorului de a răspunde cererii subiectului de date constituie o încălcare a legii și poate atrage răspunderea contravențională.

31. Consecvent, în contextul constatării contravenției ce ține de încălcarea drepturilor subiectului de date cu caracter personal, instanța de fond urma să analizeze cadrul legal și circumstanțele specifice ale speței în cauză. Or, conform legislației în vigoare, fiecare persoană are dreptul de a obține informații referitoare la prelucrarea datelor sale cu caracter personal, inclusiv dreptul de a solicita accesul la aceste date de la operatorul de date, iar operatorul are obligația de a răspunde la aceste solicitări într-un termen rezonabil și fără întârziere, în mod gratuit.

32. În speța menționată, solicitanții cet. ********** și cet. ********** s-au adresat executorului judecătoresc ***** *****, în calitatea sa de administrator al insolvabilității întreprinderii S.R.L. „**********”, care este considerată un operator de date în sensul legii privind protecția datelor cu caracter personal. Aceasta înseamnă că ultima, în calitatea sa de operator, are obligația de a furniza informațiile solicitate de către cet. ********** și cet. ********** cu privire la prelucrarea datelor lor personale, în conformitate cu drepturile stabilite prin lege.

33. Mai mult, din analiza concluziilor reținute de instanța de fond, Colegiul penal atestă că, ultima face referire la norma art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit căreia, orice subiect al datelor cu caracter personal are dreptul să obţină de la operator, la cerere, fără întîrziere şi în mod gratuit: a) confirmarea faptului că datele care îl privesc sînt sau nu sînt prelucrate de acesta, de asemenea informaţii referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere şi destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le sînt dezvăluite datele. Însă, în final concluzionează referitor la faptul că administratorul insolvabilităţii S.R.L. „**********”, ***** *****, în calitatea sa de operator, a accesat datele cu caracter pesonal al cet. ********** şi ********** în legătură cu necesitatea îndeplinirii obligaţiilor sale conform legii în calitatea sa de administrator al insolvabilităţii S.R.L. „**********”, iar în asemenea situaţie, instanţa constată lipsa încălcării accesului la

datele cu caracter pesonal al cet. ********** şi **********, deși în cazul de față, se impută comiterea contravenției pe semnele calificative: încălcarea drepturilor subiectelor datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal.

34. Astfel, instanța de recurs constată că circumstanțele specifice ale cazului sunt în contradicție cu constatările reținute de instanța de fond, ceea ce a dus la pronunțarea unei soluții eronate. Având în vedere analiza incompletă a tuturor aspectelor relevante ale cauzei și interpretarea greșită a normelor de drept aplicabile speței, instanța de recurs consideră necesar să dispună remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, într-un alt complet de judecată, pentru a asigura o evaluare corectă și completă a circumstanțelor și o aplicare adecvată a legislației.

35. Pentru aceste motive și conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1), pct. 2), lit. c), art. 474 Cod contravențional, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de reprezentantul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al RM, agentul constatator Felicia Ungureanu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 septembrie 2024, pronunțată în cauza contravențională de învinuire a ***** *****, în temeiul art. 74^1 alin. (3) din Codul contravențional și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Marcel Juganari

Judecător Ion Bulhac

Judecător Vitalie Pîslariuc